

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

12.06.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

На програму «Тисячovesна» подано 2634 заявки. – Наталка Горішня

Права на контент «Тисячovesни» мають належати індустрії, – Зеленський. – Ірина Семенюта

Запит на фінансування в рамках «Тисячovesни» перевищив бюджет ініціативи у 4,8 раза, – Тетяна Бережна. – Ірина Семенюта

Третина заявок у кінокатегоріях «Тисячovesни» надійшла від дебютантів, – Андрій Осіпов. – Ірина Семенюта

Мінкульт зафіксував близько 1900 пошкоджених росією об'єктів культурної спадщини: Тетяна Бережна. – Поліна Горлач, Нікіта Галка

Тетяна Філевська назвала свої пріоритети на посаді заступниці міністерки культури. – Поліна Горлач

«Музей для генія»: що феномен Івана Марчука говорить про українську культуру. – Євгенія Буцикіна

Чеська україністка Тереза Хланьова: Україна має стати частиною нашої крові. – Тамара Куцай

Митці на фронті

Режисерка документальної стрічки «Не питай мене, чи я вбивала»: я не очікую вдячності, але очікую розуміння. – Олександра Поворозник

«Страх – як вода, що протікає крізь пальці»: військовослужбовець і письменник Валерій Пузік про життя після «нори». – Вікторія Кіхтенко

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Як підлітковий серіал про кібербулінг став приводом для розмови про безпеку дітей в інтернеті. – Оксана Наумова

Регіональна культурна політика

У Миргороді заборонили використання російськомовного культурного продукту у публічних місцях. – Надія Страшко

Креативні індустрії

[Підприємці креативних індустрій отримали фінансування на понад 141 мільйон гривень](#)

[«Миколайчук OPEN» та бренд «\[не\] хустка» створили мерч, присвячений фільму «Вавилон XX». – Катерина Кадакова](#)

Фестивалі

[У Пирогові відбудеться фестиваль, присвячений культурі Бахмута. – Дар'я Лобанок](#)

Театр

[«Театр нагадує нам, що ми живемо поруч і маємо вчитися співіснувати». Програмна директорка Авінйонського театрального фестивалю Магда Бізаро. – Крістіна Кісєвльовайте](#)

[Театральний фестиваль у Вільнюсі відкриють перфомансом української хореографки. \(Перфоманс The Trap готує хореографка Ріта Ліра, повідомляє Український інститут\). – Оксана Мамченкова](#)

Музика

[Зірка серіалу «Секс і місто» прийшла на виступ української співачки в Метрополітен-опера \(ФОТО\). – Дарина Рубан](#)

Візуальні мистецтва

[У Венеції покажуть роботу черкаської художниці, яка працює в унікальній авторській техніці паперопластики. – Дарина Рубан](#)

[Військові відзнаки та фіксація пам'яті: чотири львівські виставки у червні. – Наталка Горішня](#)

[«Не тішити свою травму, а шукати вихід»: у Музеї Корсаків відкрили виставку художниці Іванни Олійник. – Кароліна Сиротюк](#)

[Заслужений архітектор України Микола Шолудько сторив понад 50 етюдів про Рівне: їх покажуть на виставці](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Документальний фільм про колумбійців у ЗСУ номінували на престижну премію Gabo-2026. – Віра Перун, Марина Сингаївська](#)

[«На драйві»: українська драма про швидкість, ризик і пошук себе виходить онлайн](#)

[«Зоря Трипілья»: творці «Мавки» планують зняти анімаційний фільм про Трипільську культуру](#)

Література. Книговидання

[LitSlamUA проведе у Харкові фінал сезону All Stars '25–26. – Олексій Содома](#)

Видавництво «БукБанда» оголосило про закриття через фінансову кризу. – Оксана Заблоцька

Видавництво «Смолоскип», книги якого затопило окропом, оголосило гаражний розпродаж

BookChef видає книжку про російську мафію, замінивши її на італійську: як на це реагують. – Оксана Заблоцька

Музейна справа

Харківський ЛітМузей презентує виставку «Антитекст» у Штутгарті. – Олексій Содома

Дніпровський художній музей відновлює роботу після ворожих обстрілів. – Юлія Дон

Охорона культурної спадщини

Збереження козацької спадщини: на Миколаївщині обстежили стан Буго-Гардівської паланки. – Ганна Головченко

Майстри, які відновлювали Нотр-Дам, відремонтують дах історичної будівлі у Львові після атаки рф. – Микита Кишиневський

Читання

10 + 1 спосіб залучити нечитача до книжок: висновки дослідження Gradus і Мінкульту. – Олеся Бойко

«Фоліо» і Librarius долучилися до «Армія+»: військові отримають знижки на книжки. – Олеся Бойко

Оповідання Андрія Куркова увійде до збірки, яку фонд Букерівської премії випустить для популяризації читання. – Оксана Мамченкова

Навчальні заклади

Від руйнувань до нового кампусу: показали проекти майбутньої Академії Бойчука. – Дар'я Лобанок

«Є речі, які не прощаються», – окупанти у Севастополі демонтували напис «Україна» з кінотеатру. – Людмила Слободенюк

Загальні питання

На програму «Тисячovesна» подано 2634 заявки. – Наталка Горішня

У Національній опері України 11 червня за участі Президента України В. Зеленського презентовано перші підсумки амбітної програми фінансування українського контенту «Тисячovesна». Обсяг програми цього року становить 4 млрд грн. За два місяці було подано 2634 заявки. Загальний запит на фінансування перевищив бюджет програми у 4,8 рази. У напрямках документального кіно та анімації запит перевищує передбачені бюджети майже у 10 разів. Якщо скласти весь контент, який автори пропонують створити в межах «Тисячovesни», це буде понад 3 тисячі годин майбутнього українського культурного продукту. Найбільше заявок було отримано у напрямі аудіовізуальних шоу та контенту для соціальних мереж: 554 проекти. 65% із них надійшли в останні три дні прийому заявок. Серед популярних тем – понад 60% синопсисів у кінематографічних напрямках звертаються до досвіду повномасштабної війни. Водночас понад третину проектів ігрового кіно присвячено молоді, її пошуку себе, мріям та майбутньому. Найменша заявка складає 1005 гривень, найбільша – 438 млн грн. Близько 20% заявок – дебютні проекти. «Це перша державна програма для культури такого формату й такого масштабу. Важливо підкреслити: це не разова акція. Я впевнений, ця програма має існувати щороку. Я впевнений, за п'ять–десять років культура має отримати імпульс і створити масив топового українського контенту, проти якого буде безсила будь-яка ворожа машина пропаганди», – зазначив В. Зеленський. Докладніше:

https://zaxid.net/na_programu_tisyachovesna_podano_2634_zayavki_n16390

99

Права на контент «Тисячovesни» мають належати індустрії, – Зеленський. – Ірина Семенюта

Таку думку він висловив, відповідаючи на запитання учасників зустрічі спільноти «Тисячovesна». В. Зеленський наголосив, що для просування українського контенту серед молоді та розвитку галузі сама індустрія повинна бути зацікавлена в результаті своєї роботи. Він також підкреслив, що теми і напрямки творчості обмежуватися не будуть. Відповідаючи на запитання про те, який культурний продукт нині є найбільш актуальним, Зеленський наголосив на необхідності розвитку дитячого контенту. Також президент звернув увагу на книжковий напрям, якого цього року не було в програмі «Тисячovesна», але має з'явитися в наступному. Докладніше:

<https://detector.media/community/article/250421/2026-06-11-prava-na-kontent-tisyachovesny-mayut-nalezhaty-industrii-zelenskyy/>

Запит на фінансування в рамках «Тисячovesни» перевищив бюджет ініціативи у 4,8 раза, – Тетяна Бережна. – Ірина Семенюта

Як розповіла віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури України Т. Бережна під час зустрічі учасників спільноти «Тисячovesна», понад 60% проектів містять прямі або метафоричні посилання на повномасштабне вторгнення росії у 2022 році. Тема війни пронизує всі три

треки кіно. Водночас присутній і жіночий погляд на війну як окремий напрям. Молодіжна тематика становить 35% в ігрових фільмах. Оцінювання заявок здійснюватимуть понад 150 експертів. Кожну заявку оцінюватимуть п'ятеро фахівців, при цьому найвища та найнижча оцінки не враховуватимуться для забезпечення максимально об'єктивного результату. Для проходження до третього етапу відбору учасники повинні набрати не менше 60 балів. Буде оцінюватися, зокрема, і міжнародний потенціал контенту. Для цього буде залучено міжнародних експертів. Після того, як проект переможе, міністерство почне укладання договорів і виділення фінансування, щоби автори проєктів-переможців мали якомога більше часу, щоби створити той культурний продукт, який подавали на конкурс. Докладніше:

<https://detector.media/community/article/250432/2026-06-11-zapyt-na-finansuvannya-v-ramkakh-tysyachovesny-perevyshchyv-byudzheth-initsiatyvy-u-48-raza-tetyana-berezhna/>

Третина заявок у кінокатегоріях «Тисячovesни» надійшла від дебютантів, – Андрій Осіпов. – Ірина Семенюта

На програму підтримки культурного контенту «Тисячovesна» у категоріях ігрового, документального та дитячого кіно близько третини заявок надійшли від дебютантів. Про це під час зустрічі учасників спільноти «Тисячovesна» розповів голова Державного агентства України із питань кіно А. Осіпов. За його словами, середня вартість одного лота серед ігрових фільмів і серіалів становить 26,3 млн грн, документальних стрічок – 4,1 млн грн, а анімації та фільмів для дитячої аудиторії – 21,2 млн грн. Водночас він зауважив, що категорія дитячого контенту об'єднує різні формати, й анімацію, й ігрові та неігрові фільми тощо. За словами голови Держкіно, аналіз заявок уже дозволяє побачити певні тенденції на ринку: «Показово, що все ж таки повний метр переважає серіали і в документальному кіно, і в художньому. І над цим треба подумати Держкіно». Докладніше:

<https://detector.media/community/article/250440/2026-06-12-tretyna-zayavok-u-kinokategoriakh-tysyachovesny-nadiyshla-vid-debyutantiv-andriy-osipov/>

Мінкульт зафіксував близько 1900 пошкоджених росією об'єктів культурної спадщини: Тетяна Бережна. – Поліна Горлач, Нікіта Галка

Міністерство культури веде облік об'єктів культурної спадщини та культурної інфраструктури, які було пошкоджено або знищено внаслідок російської агресії. Наразі зафіксовано близько 1900 об'єктів культурної спадщини та близько 2700 об'єктів культурної інфраструктури. Про це міністерка культури Т. Бережна повідомила під час зустрічі з експертами проєкту «Тисячovesна». За даними Міністерства культури, росія викрала понад 35 тисяч музейних експонатів із деокупованих та тимчасово захоплених територій України. Ще понад 1,7 мільйона експонатів досі залишаються на тимчасово окупованих територіях і зазнають ризику розкрадання та знищення. Докладніше:

<https://suspihne.media/culture/1328838-minkult-zafiksuvav-blizko-1900-poskodzenih-rosieiu-obektiv-kulturnoi-spadsini-tetana-berezna/>

Тетяна Філевська назвала свої пріоритети на посаді заступниці міністерки культури. – Поліна Горлач

У Міністерстві культури Т. Філевська займатиметься міжнародною взаємодією в сфері культури, культурною дипломатією та креативними індустріями. Крім того, серед пріоритетів також будуть окремі проєкти та зміни підходів до низки напрямів роботи. Про це вона сказала в ефірі програми «Культура на часі». Докладніше:

<https://suspihne.media/culture/1328808-tetana-filevska-nazvala-svoi-prioriteti-na-posadi-zastupnici-ministerki-kulturi/>

«Музей для генія»: що феномен Івана Марчука говорить про українську культуру. – Євгенія Буцикіна

12 березня Музей історії міста Києва відкрив ювілейну виставку І. Марчука «Я сколихнув цей світ», присвячену 90-річчю художника. За два місяці, 12 травня, у Мистецькому центрі «Шоколадний будинок» запрацювала постійна виставка «Іван Марчук. Музейні колекції» – перша експозиція у цьому просторі після його закриття у 2022 році. У ній зібрано твори з фондів одинадцяти музейних установ України, що охоплюють період творчості художника від кінця 1960-х років до сьогодні. Ця виставка – не лише ювілейна подія. Вона продовжує довгу історію музею Марчука, який обіцяють створити в Україні вже понад двадцять років. Цю ідею підтримували президенти різних політичних епох: В. Ющенко, П. Порошенко та В. Зеленський; останній у 2021 році підписав указ про створення музейно-культурного центру сучасного мистецтва Івана Марчука. Однак повноцінної інституції досі немає. Нині, доки музей не створено, Шоколадний будинок виконуватиме роль постійного виставкового майданчика, де глядач може побачити частину музейної спадщини художника. Авторка розмірковує, чому саме Марчук став художником, для якого держава так наполегливо хоче створити окремий музей; чому його ім'я постійно супроводжують слова «геній», «легенда», «національне надбання»; що цей феномен говорить не лише про художника, а й про українське суспільство, яке, здається, сьогодні особливо потребує фігури національного генія. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/06/12/744250_muzey_geniya_scho_fenomen_ivana.html

Чеська україністка Тереза Хланьова: Україна має стати частиною нашої крові. – Тамара Куцай

До початку повномасштабної війни росії проти України славістика в західноєвропейських країнах, та й не тільки, була російськоцентричною. Про україністику або зовсім не знали, або ж знали дуже мало. Тереза Хланьова, завідувачка секції україністики Карлового університету в Празі, пройшла, фактично, шляхом українознавства в Європі – від повного незнання про Україну на початку 1990-х, коли вступала до університету, до активної

розбудови українських студій у цій центральноєвропейській країні. Нині вона очолює Чеську асоціацію українців, перекладає з української та організовує різні події, що промотують українську літературу. В інтерв'ю вона розповідає про деколонізацію славистики, місце українистики й української літератури в сучасній Європі та спадщину української еміграції у Чехії на початку ХХ століття. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/06/11/744296_cheska_ukrayinistka_tereza.html

Митці на фронті

Режисерка документальної стрічки «Не питай мене, чи я вбивала»: я не очікую вдячності, але очікую розуміння. – Олександра Поворозник

О. Максьюм – українська документалістка та офіцерка запасу Національної гвардії України. Її повнометражний дебют «Усе не буде добре» (2020), зрежисований спільно з А. Пирву, уперше був представлений світові на IDFA та здобув низку нагород, зокрема за найкращий український повнометражний фільм і за найкращу режисуру на Одеському міжнародному кінофестивалі. Після повномасштабного вторгнення росії в Україну Максьюм долучилася до евакуаційних і гуманітарних місій, а у 2022 році вступила до лав Національної гвардії. Паралельно зі службою продовжувала документувати війну зсередини, і її особистий щоденник став основою документального фільму «Не питай мене, чи я вбивала», світова прем'єра якого відбулася на цьогорічному фестивалі Docudays. В інтерв'ю Максьюм розповідає про її досвід як режисерки документального кіно на війні, складнощі спілкування із західною аудиторією та роль мистецтва у подоланні прірви між цивільними та військовими. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1327638-reziserka-dokumentalnoi-stricki-ne-pitaj-mene-ci-a-vbivala-a-ne-ocikuu-vdacnosti-ale-ocikuu-rozuminna/>

«Страх – як вода, що протікає крізь пальці»: військовослужбовець і письменник Валерій Пузік про життя після «нори». – Вікторія Кіхтенко

«Митець важливих непомітних істин, які існують у час тотальної й багаторічної воєнної оборони, але чомусь залишаються непроговореними, незауваженими...» – так описує В. Пузіка поетка і військовослужбовиця Я. Черногуз. Пузік має багато іпостасей: художник, режисер, сценарист і письменник у широкому сенсі, від поезії до драми, і, як зауважує Черногуз, невідомо, яка з цих іпостасей на першому місці. Сам автор передусім ідентифікує себе як людину. І, схоже, він один із найпродуктивніших людей в українській культурі. Після курсу драматургії у Театрі ветеранів і виступів на «Книжковому Арсеналі» Пузік відкрив виставку у Львові, а в липні збирається на літературний фестиваль «Фронтера» в Луцьку. Він виступатиме на фестивалі з промовою, яку написав ще у «норі», тобто на позиції, де провів 40 днів, як військовослужбовець угруповання військ «Південь». «Наприкінці тексту додав ім'я та прізвище людини, яка зачитає її, якщо я загину», – зазначає Пузік. Із моменту виходу з позиції минуло майже пів року. Зараз Пузік – військовослужбовець і учасник платформи «Культурні сили». В інтерв'ю

розповідає, чому після повернення до Києва відчув себе персонажем Франца Кафки з новели «Перетворення», як написав п'єсу про внутрішню провину (навіть три її варіанти) та як шукає відповідь на питання «Ким ми стали?» після книжки «Ким ми були». Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1327712-strah-ak-voda-so-protikae-kriz-palci-vijskovosluzbovec-i-pismennik-valerij-puzik-pro-zitta-pisla-nori/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Як підлітковий серіал про кібербулінг став приводом для розмови про безпеку дітей в інтернеті. – Оксана Наумова

5 червня у київському просторі Кооператив відбувся закритий допрем'єрний показ вертикального підліткового серіалу «Злив». Це проєкт, який через захопливу драматичну історію говорить із молодю аудиторією про кібербулінг, цифрову безпеку та ризики життя в онлайн-середовищі. Він став результатом спільної роботи журналістки Ю. Петренко, редакторки О. Високолян і доцентки кафедри журналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Л. Шутяк у межах менторської програми DW Akademie зі створення інтерактивних продуктів для навчання медіаграмотності дітей і підлітків. Відкриваючи подію, проєкт-менеджерка програми з медіаграмотності в Україні DW Akademie Ю. Алексеєва розповіла, що поштовхом до появи серіалу стали дослідження цифрового благополуччя підлітків і дискусії про онлайн-безпеку, які останніми роками відбуваються у різних країнах Європи. Докладніше:

<https://detector.media/production/article/250428/2026-06-11-yak-pidlitkovyy-serial-pro-kiberbuling-stav-privodom-dlya-rozmovy-pro-bezpeku-ditey-v-interneti/>

Регіональна культурна політика

У Миргороді заборонили використання російськомовного культурного продукту у публічних місцях. – Надія Страшко

Миргородська міська рада ухвалила рішення про запровадження мораторію на публічне використання російськомовного культурного продукту на території громади. Воно забороняє відтворення пісень, фонограм, реклами та розважальних відео мовою агресора у транспорті, закладах торгівлі, громадського харчування та інших публічних місцях. Під дію мораторію підпадає також організація та проведення концертних, театральних, клубних і будь-яких інших масових заходів із використанням ворожого контенту – зокрема його живе виконання. Докладніше:

<https://myrgorod.rayon.in.ua/news/1078935-u-mirgorodi-zaboronili-vikoristannia-rosiiskomovno-go-kulturnogo-produktu-u-publicnix-misciax>

Креативні індустрії

Підприємці креативних індустрій отримали фінансування на понад 141 мільйон гривень

402 підприємці креативного сектору отримали гранти для розвитку власної справи. Загальна сума фінансування становить понад 141 мільйона

гривень. Найчастіше підприємці отримували грант на 500 тисяч гривень – його отримали понад 37% усіх грантоотримувачів. Другим за популярністю став грант 100 тисяч гривень, його отримали понад 20% підприємців, повідомляє Мінкульт. Підтримку спрямовано на розвиток малого та мікробізнесу у сферах культури, креативних індустрій та творчого підприємництва. Отримані кошти підприємці планують спрямувати на розширення діяльності, закупівлю обладнання, створення нових продуктів та робочих місць. «Це сотні історій людей, які розвивають український креативний бізнес навіть під час війни. Це понад 600 нових робочих місць та можливості для розвитку громад. Кожен грант – це інвестиція в талант, підприємництво та майбутнє України», – наголосила віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики України – міністерка культури України Т. Бережна. Серед підтриманих напрямів найбільше грантів отримали підприємці, які працюють у сферах: дизайну; рекламних агентств; фотографії; програмування; мистецької освіти; індивідуальної творчої діяльності. Серед грантоотримувачів переважають жінки – майже 70%. Найактивнішою віковою групою стали підприємці 26–35 років, а також 36–45 років. Найбільше грантових проєктів реалізовуватимуть у Києві; Львівській області; Київській області; Черкаській області; Одеській області. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1078836-pidprijemci-kreativnix-industrii-otrimali-finansuvannia-na-ponad-141-milion-griven>

«Миколайчук OPEN» та бренд «[не] хустка» створили мерч, присвячений фільму «Вавилон ХХ». – Катерина Кадакова

Міжнародний фестиваль глядацького кіно «Миколайчук OPEN» спільно з брендом мистецьких аксесуарів «[не] хустка» презентував цьогорічний мерч. Ним стала хустка, присвячена фільму «Вавилон ХХ» – першій режисерській роботі І. Миколайчука. На хустці сценарист і режисер-постановник Миколайчук зображений в образі філософа та трунаря стрічки Фабіана. Він сидить під мовчазним, але дуже впізнаваним символом фільму – деревом із покажчиками, де знайти верхній, а де – нижній Вавилон. Про музу п'ятого кінофестивалю, яку щороку обирають з-поміж акторок фільмів Миколайчука, нагадує мережка, що обрамлює всю хустку. В її основі – орнамент із вишитої сорочки Прісі, яку зіграла Т. Литвиненко. Зображені павичі відсилають до сорочки Лук'яна (Я. Гаврилюк), а коники – до вбрання Данька (Л. Сердюк). Не оминули увагою й вірного супутника головного героя – цапа Фабіана. Докладніше:

<https://divoche.media/2026/06/11/mykolaychuk-open-ta-brend-ne-khustka-stvoryly-merch-prysviachenyy-filmu-vavylon-khkh/>

Фестивалі

У Пирогові відбудеться фестиваль, присвячений культурі Бахмута. – Дар'я Лобанок

У Національному музеї народної архітектури та побуту України 13 червня втретє відбудеться культурно-мистецький фестиваль «Незламна культура Бахмута і друзі», який організують Бахмутська міська військова адміністрація та Управління культури Бахмутської міської ради. Подію

присвячено збереженню та популяризації культурної спадщини Бахмутського краю, його традицій, мистецтва та історії. Заплановано виступи творчих колективів, презентації традиційної культури Донеччини, тематичні виставки, майстер-класи з народних ремесел та інтерактивні локації, які покажуть культурні особливості регіону. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/festival-nezlamna-kultura-bahmuta-i-druzi-vidbudetsya-13-cherwnya-u-kiyevi-315500/>

Театр

«Театр нагадує нам, що ми живемо поруч і маємо вчитися співіснувати».
Програмна директорка Авіньйонського театрального фестивалю Магда Бізаро.
– Крістіна Кісєвльовайте

На початку травня КІ PLATFORMA вперше провела у Києві міжнародний театральний фестиваль КІ FEST. За чотири дні 13 подій офіційної програми відвідали 4000 людей. Організатори запросили до участі 15 міжнародних режисерів і кураторів із Литви, Польщі, Німеччини, Великої Британії, США та Австрії. Фестиваль прагне розвивати нові колаборації між світовими іменами театру та українською незалежною сценою. Однією з таких ключових постатей є Магда Бізаро, програмна директорка Авіньйонського фестивалю, яка нещодавно відвідала Київ з ознайомчим візитом. Festival d'Avignon – один із найважливіших і найвпливовіших фестивалів сучасного перформативного мистецтва у світі. Від моменту заснування його місією було зробити театр доступним для всіх охочих і вивести його за межі елітарного мистецтва. В інтерв'ю Бізаро розповідає про виклики, що стоять перед сучасним театром, митців, за якими варто стежити, і про те, чому сам похід до театру є політичним жестом. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/mizhnarodniy-teatralniy-kji-fest-u-kiyevi-trendi-vikliki-ta-novi-imena-315505/>

Театральний фестиваль у Вільнюсі відкриють перфомансом української хореографки. (Перфоманс The Trap готує хореографка Ріта Ліра, повідомляє Український інститут). – Оксана Мамченкова

Sirenos – ключовий фестиваль Литви у перформативних мистецтвах. Складається з двох частин: показів литовських вистав для міжнародних продюсерів (-ок) і програмерів (-ок) театральних фестивалів, а також міжнародної платформи, де представлено вистави з інших країн. У 2026 році Sirenos об'єднано темою «Театр як втеча». Створений за підтримки Cité internationale des arts та La Briqueterie CDCN du Val-de-Marne, перфоманс «The Trap» досліджує психологічні й емоційні пастки, з якими стикаються люди в кризові часи. Костюм перформерки – кокон-«друга шкіра», з якого виходять довгі смуги тканини – переплітається з навколишніми предметами, втілюючи стан фізичного та психологічного ув'язнення. У своїх роботах Rita Lira поєднує сучасний танець, перфоманс, візуальне мистецтво та роботу з документами, досліджуючи теми ментальних пасток, циклічності, а також тілесного досвіду

війни та вимушеного переселення. Показ відбудеться за підтримки Українського інституту 1 жовтня в МО muziejus у Вільнюсі. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/06/12/744722_teatralniy_festival_vilnyusi.html

Музика

Зірка серіалу «Секс і місто» прийшла на виступ української співачки в Метрополітен-опера (ФОТО). – Дарина Рубан

Зірка серіалу «Секс і місто» Сара-Джесіка Паркер відвідала Метрополітен-опера в Нью-Йорку, щоб почути дует української оперної дівки Л. Монастирської та французького тенора Роберто Аланьї. Американська акторка встигла на останню виставу «Турандот» у цьому оперному сезоні. Про це у фейсбуці розповіла дружина Постійного представника України при ООН А. Мельника Світлана. Головну партію принцеси Турандот виконувала українка Монастирська. У 2022 році вона приєдналася до колективу Метрополітен-опери, де відмовилися від співпраці з росіячкою А. Нетребко. Оркестром «Турандот» Джакомо Пуччіні диригувала О. Линів. Вона стала першою українською диригенткою в історії Метрополітен-опери. Мельник розповіла у своєму дописі, що під час вистави опинилася в одній директорській ложі із зіркою серіалу «Секс і місто» Сарою Джесікою Паркер та голлівудським актором Метью Бродеріком. Під час антрактів вони багато говорили про події в Україні. Джерело:

<https://shotam.info/zirka-serialu-seks-i-misto-pryyshla-na-vystup-ukrainskoi-spivachky-v-metropoliten-opera-foto/>

Візуальні мистецтва

У Венеції покажуть роботу черкаської художниці, яка працює в унікальній авторській техніці паперопластики. – Дарина Рубан

У Венеції презентують інсталяцію черкаської художниці й скульпторки А. Козіної, яка працює в авторській техніці паперопластики. Вироби української мисткині представлять у межах міжнародного бієнале сучасного ремісництва та дизайну Номо Faber 2026. Виставка у Венеції проходитиме з 1 до 30 вересня. Козіна створила власну унікальну техніку паперової скульптури та рельєфу. На виставці у Венеції експонуватиметься робота, яка поєднує образ корабля та епохи бароко. Джерело:

<https://shotam.info/u-venetsii-pokazhut-robotu-cherkaskoi-khudozhnytsi-iaka-pratsiuie-v-unikalniy-avtorskiy-tekhniyi-papero-plastyky/>

Військові відзнаки та фіксація пам'яті: чотири львівські виставки у червні. – Наталка Горішня

Це: «Честь і Батьківщина» Є. Равського у Палаці Потоцьких, «Інформація / Дезінформація» Д. Ковача в Артцентрі «Дзига», «Я буду носити це з собою» Р. Тремби в Муніципальному мистецькому центрі, «Без зайвого» С. Гая в «Shum Art Gallery». Докладніше про них:

https://zaxid.net/viyskovi_vidznaki_ta_fiksatsiya_pamyati_chotiri_lvivski_vistavki_u_chervni_n1639055

«Не тішити свою травму, а шукати вихід»: у Музеї Корсаків відкрили виставку художниці Іванни Олійник. – Кароліна Сиротюк

У Луцьку відкрито інсталяцію «План на сьогодні» міждисциплінарної художниці та дизайнерки І. Олійник. Через поєднання сухого дерева, експресивної графіки, милиць та інших символічних об'єктів мисткиня досліджує колективну травму війни, силу людського духу й шлях до відновлення. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1078791-ne-tisiti-svoiu-travmu-a-sukati-vixid-u-muzeyi-korsakiv-vidkrili-vistavku-xudoznici-ivanni-oliinik>

Заслужений архітектор України Микола Шолудько сторив понад 50 етюдів про Рівне: їх покажуть на виставці

У Мистецькому цоколі Рівненської обласної філармонії 11 червня відкрито персональну виставку «Моє Рівне» заслуженого архітектора України, лауреата Державної премії України в галузі архітектури М. Шолудька. Експозиція об'єднала понад 50 плернерних етюдів, створених упродовж 2024–2025 років. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1078803-zasluzenii-arxitektor-ukrayini-mikola-soludko-storiv-ponad-50-etiudiv-pro-rivne-yix-pokazut-na-vistavci>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Документальний фільм про колумбійців у ЗСУ номінували на престижну премію Gabo-2026. – Віра Перун, Марина Сингаївська

Фонд Gabo оголосив список із 50 номінантів на чотирнадцяту премію Gabo – найпрестижнішу нагороду в галузі журналістики іспанською та португальською мовами. У переліку є стрічка «За лаштунками війни» («Detrás de la guerra») колумбійської режисерки Каталіни Гомес про війну в Україні. Над фільмом працювали оператори – журналістка, авторка LB.ua І. Варениця та іспанський фотограф Рікардо Гарсія Вілянова. Місцеві продюсери фільму – І. Дідик і фотографка LB.ua З. Стельмах. Документальна картина розповідає про молодих колумбійців, які воюють в Україні, про причини їхньої участі у війні за кордоном та реалії, з якими вони стикаються на фронті. За словами Варениці, військові з позивними «Качорро», «Рохо», «Тілін» і «Легенда» вступили до лав бригади Нацгвардії «Хартія». Хлопцям – від 18 до 25 років. Під час одного з наступів «Рохо» гине і його побратими не змогли винести тіло з поля бою. «Тілін» наступає на міну і втрачає ногу. Після реабілітації він продовжує служити в «Хартії» і тренує новоприбулих іноземців. Левову частку матеріалу знімали у «Хартії». Також героями стрічки є бійці з Інтернаціонального легіону, 59 бригади та інших підрозділів. Фільм вийшов на найбільшому колумбійському телеканалі «Каракол». Режисерка сподівається, що після номінації картину покажуть у колумбійських кінотеатрах. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/06/11/744630_dokumentalniy_film_pro.html

«На драйві»: українська драма про швидкість, ризик і пошук себе виходить онлайн

«На драйві» – фільм режисера та співавтора сценарію А. Литвиненка і продюсерки А. Тимошенко. Його можна дивитися на платформі Київстар ТБ. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/film-na-draivi-onlain/>

«Зоря Трипілля»: творці «Мавки» планують зняти анімаційний фільм про Трипільську культуру

Команда, що працювала над анімаційним хітом «Мавка. Лісова пісня», оголосила про розробку повнометражного 3D-мультфільму «Зоря Трипілля», події якого розгортаються на тлі прадавнього Трипілля, його вірувань і міфів. Стрічка перебуває на етапі розвитку та залучення фінансування, водночас сценарій уже завершено, а також створено перші візуальні матеріали. До роботи над проєктом залучена команда, відома за роботою над «Мавкою»: режисер О. Маламуж, сценарист Я. Войцешек, артдиректор К. Коскінін, а також продюсерки І. Костюк й А. Єлісеєва. Ініціативу реалізує громадська організація «Наша Основа» та фонд «МХП – Громаді». Проєкт «Зоря Трипілля» є частиною культурно-просвітницької платформи «Україна. Світ Трипілля», яка має на меті популяризацію Трипільської спадщини через сучасні культурні формати. Творці позиціонують майбутній фільм як сімейне пригодницьке кіно, спрямоване на широку міжнародну аудиторію. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/zoria-trypillia-animatsiinyi-film/>

Література. Книговидання

LitSlamUA проведе у Харкові фінал сезону All Stars '25–26. – Олексій Содома

У Харкові 13 червня відбудеться All Stars '25–26 – фінал сезону літературного слему, який збере на одній сцені найсильніших слемерів і слемерок України. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/all-stars-25-26/>

Видавництво «БукБанда» оголосило про закриття через фінансову кризу. – Оксана Заблоцька

У видавництві наголосили, що не припиняють роботу миттєво. Найближчим часом команда працюватиме в режимі ліквідації залишків, виконуватиме зобов'язання перед читачами та розпродаватиме книжки, що залишилися на складі. Для цього планують запускати спеціальні акції та знижки. Також у «БукБанді» повідомили, що останньою публічною подією за участі видавництва стане книжковий фестиваль «Книжкова країна», який відбудеться у вересні. Там команда планує востаннє зустрітися зі своїми читачами. «БукБанду» було створено у 2021 році, вона спеціалізувалася на українській жанровій літературі: фентезі, науковій фантастиці, містиці та трилерах. Засновниця видавництва – письменниця Л. Яцута, авторка книжок «Темен», «Були в мережі одночасно», «Хроніки уламків» тощо. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1328364-vidavnictvo-bukbanda-ogolosilo-pro-zakritta-cerez-finansovu-krizu/>

Видавництво «Смолоскип», книги якого затопило окропом, оголосило гаражний розпродаж

У видавництві «Смолоскип» через прорив теплотраси підвали, де зберігалися десятки тисяч книжок, протягом п'яти годин заливало окропом. Доступ до приміщень був неможливий через високу температуру води. Тепер видавництво оголосило про проведення гаражного розпродажу пошкоджених книг. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1078867-vidavnictvo-smoloskip-knigi-iaкого-zatopilo-okropom-ogolosilo-garaznii-rozprodaz>

BookChef видає книжку про російську мафію, замінивши її на італійську: як на це реагують. – Оксана Заблоцька

Видавництво BookChef анонсувало український переклад книжки «Спадок богів. Книга 1: Бог злоби» британської письменниці Ріни Кент. В оригінальному тексті ключові персонажі пов'язані з російською мафією. В українській версії цей елемент сетингу замінили на італійську мафію. У видавництві пояснили, що таке рішення ухвалили з огляду на можливу чутливість українських читачів до згадок про російські кримінальні структури. «Ми поважаємо читача, якому може бути неприємно й неприйнятно читати про російську мафію в головній ролі. Ці правки узгоджені з правовласником. Жанрова логіка сюжету від цього не постраждала – італійська мафія є класичним і добре відомим архетипом», – зазначили у видавництві. У BookChef також підкреслили, що адаптація культурного контексту під час перекладу є поширеною практикою у видавничій сфері. Вихід книжки заплановано орієнтовно на 7 липня. Велика частина аудиторії очікувала на вихід цієї книжки й не вбачає проблеми в сюжеті з росіянами. Ось як коментують анонс роману: «BookChef зробив класну річ, вони замінили деталі, які тригернули б багатьох читачів, але вас і це не влаштовує. Якби „скасували“ все, що не влаштовує тих чи інших читачів, український ринок досі був би на дні»; «Не зовсім розумію, навіщо в цьому випадку змішувати книгу з політикою. Так, війна та російська агресія – це реальність, яку неможливо ігнорувати. Але якщо авторка не романтизує росіян і не виправдовує їхні дії, то чи справедливо засуджувати твір лише через наявність російських персонажів або згадок про них?»; «Персонаж російського походження не дорівнює підтримка росії. Це художній твір, а не політична заява. Якщо в книзі є російські персонажі, це не означає, що авторка підтримує росію чи її дії». Утім, під тим же дописом активно критикують рішення видати твір, у якому авторка нібито романтизує російську культуру: «Bookchef, а ви знову на ті ж самі граблі, так? Знову хочете місяцями доводити всім, що розірвали всі зв'язки з росією? Господи, який крінж. А я ще вірила у вас. Але гроші не пахнуть, так? Будемо і далі облизуватись на роснявих персонажів і благословити авторів, які люблять московію. Дякую, жодної вашої книги більше не куплю»; «Дуже серйозне здивування викликає ваше рішення видати саме Ріну Кент. Там же таки присутня романтизація росіян. І росіяни там

– не завжди антагоністи. Навіщо зайвий раз тягнути росіян для українських читачів? Це ж буквально кейс Софі Ларк у „КСД”»; «Я не хочу при анонсі будь-якого видавництва йти в першоджерело, щоб досліджувати походження персонажів. Я хочу, аби видавничий портфель мене від цього захищав»; «Замінили згадки росіян, чудово. Людина, звичайний читач, може про це не знати, прочитає книгу, напише відгук на умовному GoodReads. А потім сюрприз-сюрприз, а звідки там росіяниці повилазили?». Читачі також згадали аналогічні ситуації з іншими українськими видавництвами, які не звернули увагу на світогляд авторів. Йдеться, зокрема про «Лабораторію» та книжку Наомі Вулф, а також співпрацю «КСД» із Софі Ларк. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1328864-bookchef-vidae-knizku-pro-rosijsku-mafiu-zaminivsi-ii-na-italijsku-ak-na-ce-reaguut/>

Музейна справа

Харківський ЛітМузей презентує виставку «Антитекст» у Штутгарті. – Олексій Содома

Харківський літературний музей продовжує презентацію виставки «Антитекст» у європейських містах. Зараз вона проходить у німецькому місті Штутгарт. Експозиція розповідає про те, як українська література та культура пережили періоди радянських репресій, цензури та спроб винищення. Вона також проводить паралелі з сучасною росією та її зусиллями підірвати ідентичність України під час нинішньої війни. Основу виставки склали архівні матеріали Харківського літературного музею. Двома основними темами є знищення української культури в минулому та її сучасне збереження й відродження. Раніше експозицію вже презентували в різних містах Німеччини й Австрії. Серед них Берлін, Франкфурт-на-Одері, Тюбінген, Лейпциг, Грац і Зальцбург. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/antitext-stuttgart/>

Дніпровський художній музей відновлює роботу після ворожих обстрілів. – Юлія Дон

Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/95433/dniprovskyj-hudozhnij-muzej-vidnovlyuye-robotu-pislya-vorozhyh-obstriliv/>

Охорона культурної спадщини

Збереження козацької спадщини: на Миколаївщині обстежили стан Буго-Гардівської паланки. – Ганна Головченко

На Миколаївщині відбувся виїзний моніторинг пам'ятки історії, археології та ландшафту національного значення «Історичний ландшафт центру Буго-Гардівської паланки Війська Запорізького». Стан унікального об'єкта культурної спадщини перевіряли фахівці профільних відомств. Вони зафіксували ключові проблемні питання, що стосуються збереження історичного ландшафту, та обговорили подальші кроки для захисту й популяризації козацької локації. Докладніше:

<https://voznescensk.rayon.in.ua/news/1078783-zberezennia-kozackoyi-spadshhini-na-mikolayivshhini-obstezili-stan-bugo-gardivskoyi-palanki>

Майстри, які відновлювали Нотр-Дам, відремонтують дах історичної будівлі у Львові після атаки РФ. – Микита Кишиневський

Майстри з міжнародної організації «Теслі без кордонів» запропонували місту традиційні технології обробки дерева. Саме такі методи фахівці використовували, коли рятували Нотр-Дам після масштабної пожежі. Майстер-тесляр Поль Рамбо розповідає, що фахівці виконають реставрацію будинку на площі Соборній у два етапи. Спочатку двадцять професійних теслярів заготовлять та оброблять необхідну деревину. Цей процес триватиме близько двох тижнів. Згодом експерти розпочнуть другий етап і залучать до роботи волонтерів та студентів. Президент асоціації Франсуа Калам зазначає, що архітектура Львова сильно вразила французьку делегацію. Гості вже оглянули будинки, які постраждали від атак, та відвідали лісництва, де знайшли якісну сировину для реставрації. Французькі фахівці також відвідали Національний лісотехнічний університет України, де вони навчатимуть місцевих студентів традиційного теслярства. Джерело:

<https://shotam.info/maistry-iaki-vidnovliuvaly-notr-dam-vidremontuiut-dakh-istorychnoi-budivli-u-lvovi-pislia-ataky-rf/>

Читання

10 + 1 спосіб залучити нечитача до книжок: висновки дослідження Gradus і Мінкульту. – Олеся Бойко

У червні 2026 року Gradus Research спільно з Міністерством культури України та фондом «Повір у себе» опублікувала аналітичний звіт «Дослідження інструментів залучення читачів книжок в Україні». Це перше якісне дослідження, яке одночасно охопило дві цільові групи: 26 фахівців книжкової екосистеми (від видавців і бібліотекарів до організаторів фестивалів і книжкових блогерів) та 15 «нових читачів» – людей, котрі після багаторічної перерви повернулися до регулярного читання. Дослідники з'ясували, що саме змушує нечитача взяти книжку до рук і не відкласти її. Відповіді виявилися подекуди несподіваними. Докладніше:

<https://chytomo.com/10-1-sposib-zaluchyty-nechytacha-do-knyzhok-vysnovky-doslidzhennia-gradus-i-minkultu/>

«Фоліо» і Librarius долучилися до «Армія+»: військові отримають знижки на книжки. – Олеся Бойко

Видавництво «Фоліо» та застосунок Librarius долучилися до програми «Плюси» в застосунку «Армія+». Військові вже можуть отримати знижки на паперові, електронні й аудіокнижки. Докладніше:

<https://chytomo.com/folio-i-librarius-doluchylisia-do-armiia-vijskovi-otrymaut-znyzhky-na-knyzhky/>

Оповідання Андрія Куркова увійде до збірки, яку фонд Букерівської премії випустить для популяризації читання. – Оксана Мамченкова

Збірка оповідань «По всьому світу» («All Around the World») вийде в межах британської програми Quick Reads, яка вже 20 років працює над популяризацією читання серед дорослих, повідомляє The Guardian. До книжки увійшли тексти лауреатів Букерівської премії Енн Енрайт та Девіда Солоя, а також номінантки на премію Надіфи Мохамед, повідомляє The Reading Agency. Упорядкував видання лауреат Букерівської премії Родді Дойл. Письменник А. Курков звернув увагу, що його також долучили до авторів збірки. За словами куратора Родді Дойла, проєкт має допомогти людям, які рідко читають, зробити перший крок до літератури та знайти в книжках історії, близькі до власного досвіду. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/06/11/744558_opovidannya_andriya_kurkova.html

Навчальні заклади

Від руйнувань до нового кампусу: показали проєкти майбутньої Академії Бойчука. – Дар'я Лобанок

Національна спілка архітекторів опублікувала проєкти переможців конкурсу «Бойчук Арт-Кампус: Хаб Гармонії» щодо переосмислення Київської академії імені Михайла Бойчука, яка в березні 2024 року постраждала від російської ракетної атаки. До фіналу увійшли проєкти п'ятох команд із Києва, Львова, Дніпра, Одеси та студентів академії. Учасники мали не лише запропонувати варіанти відновлення, а й сформувати проєкт сучасного відкритого кампусу, який поєднає освіту, мистецтво, культуру, спорт та громадський простір. У конкурсних роботах архітектори, дизайнери та студенти представили рішення для формування нового середовища: переосмислення території навколо символічного простору «Дерево життя», створення доступних маршрутів та безбар'єрної інфраструктури, розвиток спортивного та рекреаційного хабу, інтеграція мистецьких просторів і місць для спільної роботи, створення середовища, яке продовжує ідеї М. Бойчука про синтез мистецтв. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/peremozhci-konkursu-boychuk-art-kampus-dlya-vidnovlennya-akademiji-v-kiyevi-315498/>

«Є речі, які не прощаються», – окупанти у Севастополі демонтували напис «Україна» з кінотеатру. – Людмила Слободенюк

У окупованому Севастополі росіяни провели демонтаж напис «Україна» на кінотеатрі на вулиці Леніна. Нову назву окупанти ще не вигадали. Про це повідомив окупаційний «губернатор» Севастополя Развожаєв і пояснив, що це пов'язано з пожежею у музеї-панорамі «Оборона Севастополя 1854–1855 рр.». «Ми прийняли ще одне важливе, глибоко символічне рішення. Кінотеатр на вулиці Леніна – це не просто будівля, це частина нашого Музею оборони Севастополя. І після тієї варварської атаки, яку ворог завдав по будівлі

Панорами, цей кінотеатр більше не може носити назву „Україна”. Ми – люди дуже терплячі та толерантні. Ми до останнього намагаємося ставитися до всього по-людськи. Але є речі, які не прощаються. Залишати на фасаді музею ім'я держави, яка намагається знищити нашу історію та наших людей, – неможливо. Від сьогодні цього напису на будівлі більше немає. Вивіску демонтували. Нову назву кінотеатру визначимо разом із севастопольцями», – написав Развожаєв. Минулого року окупанти демонтували з будівлі готелю у Севастополі напис «Україна». Готель носив таку назву із 1963 року. «Цей крок – черговий приклад того, як росія намагається стерти будь-які згадки про Україну з публічного простору окупованого Криму. Вони перейменовують вулиці, зносять пам'ятники, змінюють історичні назви, а тепер – навіть вивіски, які десятиліттями були частиною міста», – йдеться у повідомленні КРЦ (Кримськотатарський ресурсний центр). За словами експертів центру, такі дії демонструють страх окупантів перед українською ідентичністю. «Вони позбавляються всього, що нагадує про справжніх господарів цієї землі. Але навіть якщо зняти літери з фасаду, вони не зможуть стерти слово „Україна” з пам'яті людей, історії та культури», – пише КРЦ. Джерело:

<https://suspilne.media/crimea/1328638-okupanti-u-sevastopoli-demontuvali-napis-ukraina-z-kinoteatru/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm